

We Lwowie, dnia 24. września 1907.

Alg. 311

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie budowy domu na umieszczenie krajowych stacyi doświadczalnych: ceramicznej i naftowej przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie.

Wysoki Sejmie!

Z powodu kilkakrotnie wzmożonej liczby słuchaczy w lwowskiej c. k. szkole politechnicznej okazał się w ostatnich latach dotkliwy brak miejsca w budynku wydziału chemii technicznej przeznaczonym na sale wykładowe i na laboratoria odnośnych profesorów i ich asystentów oraz na laboratoria dla słuchaczy a mieszczącym również na mocy układu Wydziału krajowego z c. k. Rządem z r. 1887 także obie krajowe stacye doświadczalne: ceramiczną i naftową.

By zaradzić temu coraz dotkliwiej czuć się dającemu brakowi miejsca zwłaszcza od czasu utworzenia drugiej katedry technologii chemicznej, postanowił c. k. Rząd wybudować drugie piętro na obecnym budynku, Wydziału chemii technicznej z równoczesnem przebudowaniem całego budynku przeznaczając go wraz z lokalem dotychczas przez obie stacye zajmowanym, wyłącznie na użytek laboratoryów chemicznych.

Toteż w sierpniu 1906 wymówił Rektorat szkoły Wydziałowi krajowemu lokal obu stacyi stosownie do powyższej umowy na rok naprzód t. j. od r. szk. 1907/8; skutkiem jednak opóźnienia powyższej budowy zostaną jeszcze przez b. r. szk. tj. do jesieni 1908 stacye ceramiczne w dotychczasowym lokalu, natomiast stacyę naftową, której lokal był Politechnice już w b. r. szk. niezbędnie potrzebny, zmuszony był Wydział krajowy przenieść z b. r. szk. na prowizoryczne pomieszczenie do domu prywatnego (ul. Krzyżowa l. 39.).

Tymczasem mimo dłuższych pertraktacyj z c. k. Rządem i usilnych starań Wydziału krajowego nie udało się uzyskać dla stacyi ceramicznej i naftowej pomieszczenia w projektowanym rozszerzonym budynku chemii tak, że obecnie wobec ogólnie stwierdzonej pożyteczności obu stacyi dla słuchaczy politechniki oraz dla przemysłu krajowego co Wysoki Sejm ma sposobność ocenić z corocznie Wysokiemu Sejmowi przedkładanych szczegółowych sprawozdań obu stacyi, — okazuje się koniecznem dostarczenie im odrębnego budynku. Wszelkie projekty takiego budynku

musiały brać w rachubę sąsiedztwo z gmachem szkoły politechnicznej a to z wszystkich tych względów dydaktycznych, które już przy ustanawianiu krajowych stacyj doświadczalnych przemawiały za ścisłą łącznością stacyi ze szkołą politechniczną. Mianowicie chodzi tu z jednej strony o dobro słuchaczy politechniki i możność dla nich korzystania z laboratoryów i zbiorów tych stacyi, tudzież z drugiej strony o korzystanie przez kierowników stacyj i ich personalu z urządzeń szkoły politechnicznej.

Powyższemu warunkowi z łatwością można uczynić zadość, gdyż gmach szkoły politechnicznej jest otoczony znaczną jeszcze niezabudowaną przestrzenią, toteż wypracowany przez Biuro architektoniczne Wydziału krajowego projekt budynku umieszcza go za zgodą Rektoratu politechniki na jej gruntach od strony ulicy K. Ujeskiego. Budynek ten będzie jednopiętrowy, a wedle kosztorysu kosztować będzie około 120.000 K.

Koszta powyższe powinno zdaniem Wydziału krajowego pokryć w połowie państwo a w połowie kraj. Na odnośne pismo Wydziału krajowego do c. k. Namiestnictwa dotychczas Wydział krajowy nie otrzymał wprawdzie odpowiedzi, Wydział krajowy jest jednak pewny, że c. k. Rząd przyjmie powyższe nasze żądanie ze względu na to, że powyższe stacye nie są niczem innym, jak tylko laboratoryami koniecznymi dla odnośnych katedr politechnicznych i właściwie powinny być zakładami rządowymi przez c. k. Rząd utrzymywanymi; jeśli zaś tak ich kreowanie jak i administrację przyjął swego czasu kraj na siebie, to wyręczył on tylko w tym względzie c. k. Rząd i fundusz państwa. To też c. k. Rząd uznając w zupełności te korzyści, jakie powyższe stacye przynoszą przedewszystkiem słuchaczom lwowskiej politechniki, popierał ich założenie przez odstąpienie bezpłatnie miejsca w swym gmachu oraz przez dostarczanie za bardzo niską ryczałtową opłatą gazu i wody.

Wydział krajowy liczy tedy na ten sam współdziałanie ze strony Rządu i na przyszłość z tą atoli zmianą, że skoro w gmachu szkoły politechnicznej obecnie rzeczywiście niema miejsca na umieszczenie krajowych stacyj, c. k. Rząd przyczyni się do budowy osobnego gmachu, dając na ten cel grunt, ponosząc kosztą budowy i adaptacji przynajmniej w połowie, wreszcie biorąc na siebie kosztą konserwacji budynku jako w kompleks budynków szkoły politechnicznej wchodzącego, przyczem Rząd pozostałby właścicielem budynku z zastrzeżeniem dla kraju prawa używania tego budynku na pomieszczenie stacyi.

Przedstawiając tedy niniejszem Wysokiemu Sejmowi wniosek na upoważnienie Wydziału krajowego do podjęcia powyższej budowy i do zaciągnięcia na ten cel odnośnej pożyczki, — czyni to Wydział krajowy w uzasadnionem przekonaniu, że c. k. Rząd nie odmówi powyższemu naszemu słusznemu żądaniu i przyjmując je, umożliwi dostarczenie stacyi ceramicznej i naftowej przyzwoitego umieszczenia i zapewni im w nowym gmachu dalszy pomyślny rozwój.

Raczy tedy Wysoki Sejm przyjąć niniejsze sprawozdanie do wiadomości, oraz uchwalić:

I. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przeprowadzenia budowy domu na umieszczenie krajowej stacyi ceramicznej i naftowej na gruntach c. k. Politechniki we Lwowie leżących, pod warunkiem, że c. k. Rząd przyczyni się przynajmniej w połowie do kosztów budowy oraz urządzenia tego budynku.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do pokrycia połowy kosztów powyższej budowy na razie z własnych funduszków a następnie do zaciągnięcia

w tym celu pożyczki w 4% obligach komunalnych Banku krajowego w kwocie, któraby gotówką dała 60.000 K.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wstawiania w coroczny budżet krajowy od roku 1908 począwszy kwotę, jaka się okaże konieczną na umorzenie i oprocentowanie tej pożyczki.

**Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.**

Marszałek krajowy:
St. Badeni, w. r.

Sprawozdawca:
Dr. Władysław Jahl, w. r.
Członek Wydziału krajowego.

